

OBRAZLOŽENJE

ELENA (*European Local Energy Assistance*) instrument zajednička je inicijativa Europske investicijske banke (dalje u tekstu: EIB) i Europske komisije koja nudi tehničku pomoć za sveobuhvatnu pripremu projekata energetske učinkovitosti, obnovljive energije i održivog gradskog prometa. Instrumentom ELENA upravlja EIB u ime Europske komisije i nudi tri omotnice (održiva energija, održivo stanovanje te održivi urbani promet i mobilnost) koje javni i privatni subjekti mogu koristiti za provedbu ambicioznih investicijskih programa ne samo na lokalnoj, već i na regionalnoj i nacionalnoj razini.

Bespovratna sredstva koja osigurava instrument ELENA mogu se koristiti za poboljšanje internog znanja i radnih kapaciteta (npr. zapošljavanje novog stručnog osoblja) ili za plaćanje vanjskih stručnjaka za tehničku pomoć. Bespovratna sredstva ne mogu se koristiti za sufinanciranje same investicije. Uspješna provedba ELENA projekta ocjenjuje se na temelju postignutog faktora financijske poluge (*leverage*), tj. omjera između provedenih ulaganja i iznosa bespovratne tehničke pomoć koju je osigurala ELENA.

Projekt „ZA-GREEN“ predstavlja operacionalizaciju sveobuhvatne pripreme II. faze Programa energetske obnove, dogradnje i izgradnje zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/22; dalje u tekstu: Program) kojim se definiraju aktivnosti pripreme i realizacije projekata energetske obnove, dogradnje i izgradnje zgrada do 2030. godine te se uspostavlja trajna i učinkovita struktura planiranja, provedbe investicije i održavanja zgrada. Najvažniji cilj Programa je priprema i realizacija projekata obnove i izgradnje zgrada kroz odabir i primjenu mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u zgradama u vlasništvu Grada Zagreba kao i primjene elemenata zelene infrastrukture za poboljšanje kvalitete prostora, života i rada u gradskim objektima te doprinosa dostizanju ciljeva klimatske neutralnosti. Program je u potpunosti usklađen s svim relevantnim nacionalnim i gradskim strateškim dokumentima. Program se provodi u više faza kako bi se postepeno i učinkovito izgradila potrebna upravljačka struktura te optimalno koristili svi dostupni EU, nacionalni i vlastiti (proračunski) izvori financiranja. Programom su obuhvaćene sve zgrade javnog sektora u vlasništvu Grada Zagreba, kao što su zgrade gradske uprave, zgrade dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola, đачki i studentski domovi, domovi za starije osobe, zgrade zdravstva, zgrade mjesnih samouprava, zgrade sportskih objekata, zgrade kulturnih objekata i druge zgrade javne namjene.

Glavni učinak i rezultat Projekta je pokretanje ulaganja u dubinsku obnovu javnih zgrada Grada Zagreba. S obzirom na raspoloživa sredstva Nacionalnog plana za oporavak i otpornost kao i Operativnog programa za razdoblje 2021. – 2027., te brojne promjene internih procesa i strategija Grada Zagreba, i pogotovo uzimajući u obzir sudjelovanje Grada Zagreba, kao jedinog grada iz RH, u EU Misiji za klimatski neutralne i pametne gradove do 2030. godine, Grad Zagreb je trenutno u ključnoj fazi za učinkovitu pripremu snažnog niza projekata za nadolazeće razdoblje. Projekt ne bi bio moguć, ili bi se provodio u puno nižem i ograničenom opsegu, bez pomoći ELENA instrumenta.

Dana 17. studenog 2022. gradonačelnik Grada Zagreba donio je Zaključak o prijavi projekta "ZA-GREEN - Zagreb's Action for Green Reconstruction & Energy Efficiency Nurturing" na ELENA instrument Europske investicijske banke (Službeni glasnik Grada Zagreba 35/22).

Europska komisija 17. siječnja 2023. obavijestila je EIB o prihvaćanju projektnog prijedloga "ZA-GREEN" čime su stvoreni preduvjeti za pripremu Ugovora za financiranje usluga razvoja projekta br. „ELENA-2020-175“ od strane EIB-a.

Očekivan početak projekta je 1. svibnja 2023. u trajanju od 36 mjeseci, ukupne vrijednosti €2.700.000,00 od čega EIB bespovratno sufinancira 90% vrijednosti Projekta (€2.430.000,00) a Grad Zagreb osigurava preostalih 10% (€270.000,00). Sukladno tome, procijenjena financijska poluga (vrijednost pokrenutih investicija temeljem osigurane pomoći ELENA instrumenta) iznosi €85.000.000,00, tj. faktor poluge od 34,98.

Sredstva za realizaciju Projekta osigurana su u Proračunu Grada Zagreba za 2023., kao i u projekcijama za 2024. i 2025. godinu u okviru Razdjela 008. Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Glava 00801 Gradski ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Program 2908 Suradnja Grada Zagreba na međugradskoj i međunarodnoj razini, Tekući projekt T290802 Priprema i sufinanciranje projekata prijavljenih na međunarodne natječaje i druge aktivnosti.

Za provedbu zaključka zadužuje se Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje i Regionalna energetska-klimatska agencija Sjeverozapadne Hrvatske.

Slijedom navedenog, predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba da razmotri Prijedlog i donese Zaključak o prihvatanju Ugovora o financiranju usluga razvoja projekta „ZA-GREEN“ u okviru financijskog instrumenta ELENA Europske investicijske banke (EIB), kao u predloženom tekstu.